

Hyvät lääkärikansanedustajat Oskari Valtola ja Ville Väyrynen,

Kiitämme yhteydenotostanne! Arvostamme sitä, että haluatte kuulla ajatuksiamme nuorisopsykiatristen palvelujen kustannustehokkuuden ja -vaikuttavuuden parantamisesta ilman, että toimet vaikuttavat heikentävästi nuorten ja nuorten aikuisten hyvinvointiin.

Psyykkiset häiriöt ovat nuorten ja nuorten aikuisten ylivoimaisesti suurin terveysongelma, sekä kansantalouden keskeinen kestävyysongelma. Psyykkisistä häiriöistä kärsivät nuoret tulevat kaikista yhteiskuntaluokista. Mielenterveyden häiriöillä on keskeinen rooli nuorten ja nuorten aikuisten sairauspoissaoloissa ja ennenaikaisissa eläköitymisissä. Sama koskee opinnoista ja työelämästä syrjäytymistä, vaikka suurin osa psyykkisistä häiriöistä kärsivistä nuorista ei ole syrjäytyneitä.

Korona-aikana nuoruusikäisten erikoissairaanhoidossa hoidettavat psykiatriset häiriöt lisääntyivät Suomessa yli kolmanneksen (34%) ja mielenterveyden häiriöiden valtava hoitovaje on jatkanut kasvuaan.

Nuorten mielenterveyspalvelujen epäkohdaksi on THL:n ja STM:n selvityksissä todettu palvelujen sirpaleisuus, sekä yhteistyön ja yhdenvertaisten palvelujen saatavuuden puute. Palvelujärjestelmä ei ole pystynyt vastaamaan yhteiskunnallisen murroksen tuottamaan kasvavaan palvelutarpeeseen ja oikea-aikaiseen hoitoon pääsyyn. Nuorisopsykiatria on jo ennen pandemiaa ollut resurssi- ja palveluvajekuopassa käytännössä mihin tahansa muuhun lääketieteen erikoisalaan verrattuna, eikä tarvittavaa lisäresursointia ole tehty, vaikka psyykinen sairastavuus on väestössä lisääntynyt.

Karsittavaa, säästettävää tai omakustanteiseksi muutettavaa ei nuorisopsykiatrialla täten ole.

Toimintaa on kuitenkin mahdollista tehostaa vähentämällä terveydenhuollon ammattilaisilta vaadittavaa raportointia, ja erityisesti lääkäreiltä vaadittavien lausuntojen määrää. Ammattilaisten ajankäyttöä olisi erittäin tärkeitä ohjata sellaiseen olennaiseen työhön, jota muut ammattiryhmät eivät voi tehdä. Tämä edellyttää avustavien työntekijöiden panoksen lisäämistä. Huomiota on lisäksi kiinnitettävä erikoisalan vetovoimatekijöihin, kuten mahdollisuuteen työskennellä eettisesti kestäväällä tavalla sekä palkkauksen kilpailukykyisyyteen, jotta alalla jatkossa olisi osaavia ammattilaisia.

Parhain terveisin,

Suomen nuorisopsykiatrisen yhdistyksen hallitus:

Hanna Kakkonen, puheenjohtaja, nuorisopsykiatrian ylilääkäri, Keski-Suomen hyvinvointialue, nuorisopsykiatria
Anu Raevuori, varapuheenjohtaja, nuorisopsykiatrian professori, Helsingin yliopisto & HUS nuorisopsykiatria

Veikko Aalberg, professori, nuoriso- ja aikuispsykiatrian erikoislääkäri
Hanna Ahrnberg, LT, nuorisopsykiatriaan erikoistuva lääkäri, HUS nuorisopsykiatria
Maarit Ala-Mutka, sairaanhoitaja, psykoterapeutti, HUS nuorisopsykiatria
Kirsi-Maria Haapasalo-Pesu, nuorisopsykiatrian dosentti, Satasairaala
Ilpo Lahti, psykiatrian dosentti, psykoanalyttikko
Eila Laukkanen, professori emerita, nuorisopsykiatria, Itä-Suomen yliopisto
Viivi Mondolin, psykologi, väitöskirjatutkija, Turun yliopisto & HUS psykiatria
Terhi Mustonen, psykologi, Sosped-säätiö
Seija Ollikainen, psykologi, psykoanalyttikko
Elina Santti, LKT, nuorisopsykiatrian linjajohtaja, ylilääkäri, HUS nuorisopsykiatria
Tiina Tuominen, nuorisopsykiatrian ylilääkäri, Kanta-Hämeen keskussairaala, nuorisopsykiatria